

Štev. 35.

V Ljubljani, v sredo 27. avgusta 1917.

Leto IV.

Cesar Karel sprejema poklonstvo prebivalcev v Jezierni povodom svojega poseta osvobojene Galicije in Bukovine. Pozdrav duhovščine in kmečkega ljudstva.

Organiziranje poljske vojske: Pregledovanje poljskih vojakov po poljskih vojaških zdravnikih v Varšavi.

Dr. Ivan L.:

Pot na fronto.

Ob štirih zjutraj je zapela tromba. „Tagwache, auf!“ —

Planili smo s svojih trdih blazin in smo se oblekli. Bog ve, kdaj bomo zopet spali na blazinah! Pripravili smo nahrbtnike. Vse je bilo napolnjeno že prejšnji večer, ko je bil naznanjen odhod. Privezali smo plašče z jermeni, popili črno kavo, pritrdili skodele na nahrbtnike in bili smo gotovi za pot.

Še enkrat se vsak ozre na svoje ležišče. Tu smo preživeli tri mesece. Sčasoma vsak še tako skromen kot postane to, kar je bila nekdanj lepá bela soba. Tuitam visi razglednica, slika, roža.

Toda zunaj že nastopajo. Nahrbtnik na rame, puško v roko in — odidemo.

V pol ure stoji bataljon na dvorišču pripravljen za pohod.

Še malo pregledovanja in odhod.

Jutranje solnce nam sveti na pot. Ustavimo se na travniku za mestom. Tu stoje nove čete istotako pripravljene na pot. Tam na nasipu med dvema drevesoma stoji pripravljen oltar. Duhovnik pristopi in čita mašo. Godba igra.

Gledamo proti vzhodu, kjer se bolj in bolj dviga jutranje solnce. Tam pod njim nekje je fronta. Vsak premišlja svoje lastne misli. Morebiti, morebiti . . . Nekateri vojaki kleče, drugi molijo stoje — ves travnik je poln glav. Koliko življenj, koliko misli in nad!

Maša je končana. Cesarska pesem . . . Pojavi se komandant, naš podpolkovnik: lepá viteška poljska postava na iskrem konju. Govori o boju, o hrabrosti, o slavi. Trikrat „hura“ cesarju! Čete se začno pomikati. Defilirajo mimo podpolkovnika in odhajajo po cesti naprej. „Pozor! V pravo glej!“ In odhajamo za drugimi. Še en pozdrav priljubljenega podpolkovnika in na cesti smo. Vrsta za vrsto — kakor dolga veriga se pomikajo čete po cesti.

Tu in tam se oglašá pesem — toda kmalu utihne.

Nahrbtniki pritiskaio na pleča in na ramena. Solnce greje. Še enkrat se ozremo nazaj na prijazno poljsko mestece, poleg njega se kažejo še skoraj nove rdeče strehe

naše kasarne, okoli se vidijo holmi, kjer smo posedali v lepih večerih in se razgovarjali s prijatelji.

Vas. Ljudje stoje pred hišami in gledajo. Koliko čet so že videli, koliko jih je šlo že mimo, bogve kam! Ženske prineso vedro z vodo. Žejni vojaki pijejo — pot gre naprej.

Tu po tej cesti smo hodili nekoč po zimi. Vse je bilo še zasneženo, blato se je lilo po cestah, kočé so se komaj videle iz

gremo naprej in zunaj trga zavijemo v dolg drevored. Tu bo obed. Vojaške kuhinje stoje že v senci in kuhajo. Poležemo se v travo. Iz mesta nam je sledilo polno židovskih otrok. Komaj ima deset let in že je trgovec: daš mu krono in ti prinese cigarete, mleka, sodovko, limonado. Vse, kar hočeš samo kruha ne . . . V pol ure je obed, po obedu odpočitek. Ležimo v senci in trgujemo z židi. Komur se ljubi, se lahko naspí.

Ob petih je odhod. Solnce se je že nagnilo. — Toda vročina je še velika. Kmalu so čete zopet na cesti in pot gre naprej. Ob cesti se pretaka rečica od mlake do mlake. Tam je mlin. Nad njim pa drugi mlin na veter. Tu in tam par hiš. Pod zahajajočim solncem se v daljavi na ravnini bleste srebrni cerkveni stolpi. Tam ostanemo. Koraki postajajo težki, pot lije s čela, ramena bole.

Prišli smo na široko plan poleg gozda. Četa za četo se ustavlja. Tu bomo nočevali. Postavimo se v vrste in odložimo puške in nahrbtnike. Odstop. Vojaki se sezuvajo in legajo. Nekateri hite v bližnjo dolino po vodo, drugi razgrinjajo šotore: dve puški navpik — štiri kose okoli — in pred nami stoji krasen šotor, ki more pod njim spati šest ljudi. Ker imam svoj spalnik, ki doslej še ni okusil z menoj prenočevanja pod milim nebom — si posteljem zunaj poleg šotora. Noč je lepá, prijetno hladna po vročem dnevu — nebo brez oblakov. S prijateljem zakuriva ogenj in si kuhava čaj. Vsak jé, kar ima — počasi izginjajo vojaki pod šotori, oživljena ravan se prazni — tihi mir leži naokrog. Tam v daljavi nekaj votlo grmi. Ali je gromenje ali so topovi. Jutri bomo že na fronti — pojdemo spat! Vse je utihnilo — tisoč src sanja tihi sen pod šotori — le lahko dihanje se čuje naokrog. Mušice brenče po zraku. Prikrijem si glavo: nad menoj lepá,

Poljska narodna armada: Poljski legijonarji v Varšavi.

njega. Zdaj je vse drugače: okoli je vse zeleno, cesta široka, hiše obdane s cvetočim drevjem.

Počitek. Ležemo ob cesti v travo, drug poleg drugega v celih gručah. Komur nagajajo čevlji, se preobuja; kdor ima, puši cigareto. In zopet naprej.

Opoldne smo dospeli v poljski trg. Židje so stali po ulicah — med hišami so stali vojaški vozovi in vojaštvo. Mi pa

zvezd polna noč . . . Tam v daljavi raste gromenje. To so streli na fronti.

Ob pol dveh zjutraj nas je vzbudil „tagšarž“. Spali smo sladko. Nebo se je med tem pomračilo, pripravljalo se je na dež. Hitro zgrnemo šotore in pospravimo svoje stvari. V pol ure stojimo pripravljeni na pot. Lahen dež rosi na nas. Toda zadovoljni smo, kajti na cesti je prah.

Bližamo se mestu. Vladimir. Marširamo

Poljski legijonarji pri vojaški vaji.

skozi prazne ulice. Vse še spi, le tu in tam zadrždr kočija in par častnikov v nji. Lepo mestece ta Vladimir — tako lepo se dvigajo njegove male blesteče kupole nad ravnino. Tu in tam nekaj porušeni hiš.

Prišli smo v mesto: pred nami je kolodvor. Trenutek počitka. Vsa ravan se budi. Tam na vzhodu vstaja veliko rdeče solnce, kakor ogromna goreča krogla se vali iz jutranjih oblakov, še nikoli ni bilo tako veliko. Pozdravljen, prijatelj! Kolikokrat si nam že svetil na pot, ko smo v oni mrzli zimi marširali iz dunajskih ulic. In sedaj smo tu. Veliko rdeče solnce in fronta — pod njim.

Na kolodvoru nam razdele kavo in sto pimo v vagone. Vsak se vsede in uleže kamor more. Vojaki so utrujeni. Pogovarjajo se o kruhu in kavi. Oni, ki so že bili v teh krajih, popisujejo, kod bomo hodili. Vlak se počasi pomika po ravnini proti vzhodu, po zraku plava zrakoplov in polni ozračje s svojim drdranjem.

Nekateri gledajo skozi okno: v daljavi se kaže plavajoči balon. No, čemu radovednost: vse bomo še videli, še danes.

„Bog ve, kdaj pojdemo tod nazaj?“

Vlak obstane. Zadnja postaja. Nekaj hiš ob gozdu in bolnice z rdečim križem ob njih. Izstopimo in se postavimo v vrste. Odidemo takoj naprej. Pot vodi po golih planjavah, mimo polrazbitih hiš, proti vztoku, vedno bliže fronti.

Povsod so vojaki na delu — kopljejo, sekajo, zabijo.

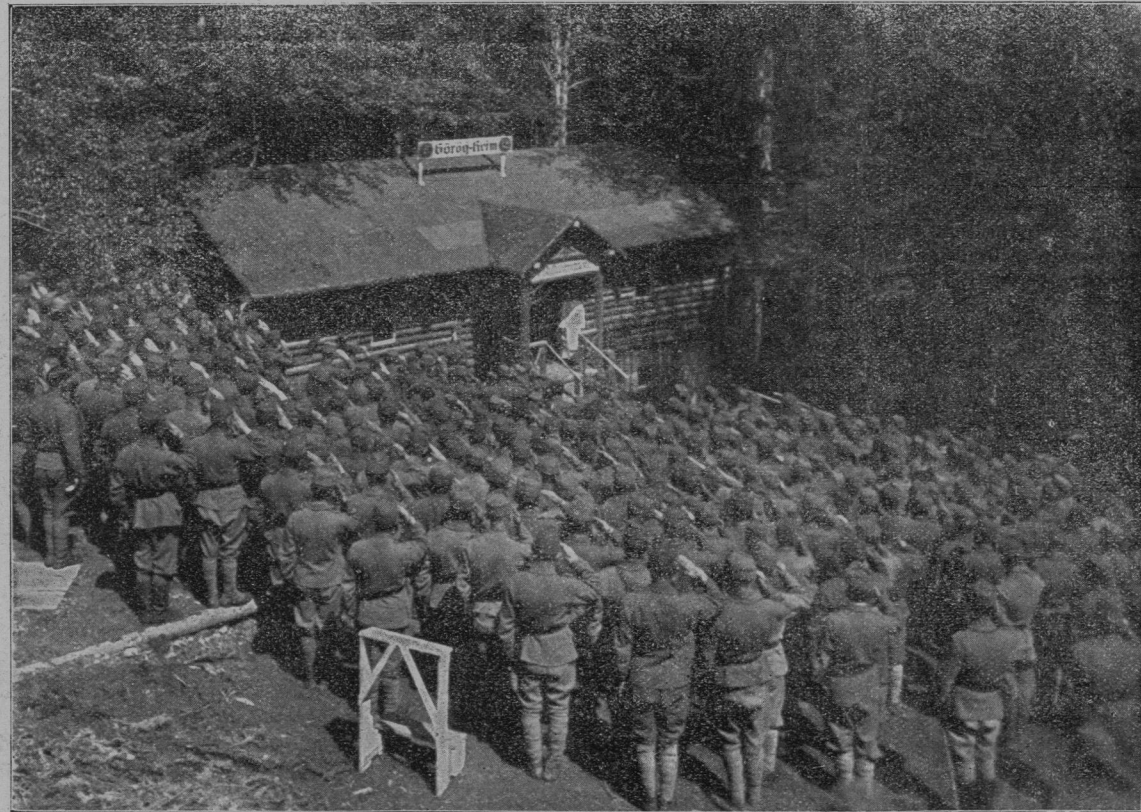
Cesta se širi, vodi nas naprej po neobljudenih krajih — zdajpazdaj se sliši streljanje pred nami. Po višinah se že kažejo zadnje pozicije. Gozdi so posekani, zemlja je prekopana, jarki se vrste za nasipi — vse se suši pod silo pripekajočega solnca.

Hodimo skozi peščene goličave, navzgor, navzdol — končno obstanemo v ozki dolini. Nekaj koč, zakopov, dreves in lop. Ko sem pogledal z vrha doli sem se spomnil na Belo polje. Poležemo na tla. Pot nas je utrudila. V pol ure bo menaža. Solnce žge. Vse ozračje je žareče, pekoče.

Nastop. Divizijonar nas pozdravi. Za njim govori duhovnik v vojaški obleki o dolžnostih vojaka.

Razdele med nas kruha in pridele nas raznim kompanijam. Tovariš se poslavlja od tovariša. Nekaj mesecev skupnega življenja ju je združilo — zdaj se loči njiju skupna pot — Bog ve, kdaj se zopet vidita.

Gruča za gručo odhaja naprej. Vedno novi jarki, zakopi. Solnce sije visoko, vse se sveti v čudni bliščobi. Kakor da bi stopal v kraljestvo večnosti. Tu kraljuje smrt. Čuden svet. Vse čudno diši po zemlji. Bli-

Slavnostno blagoslovljenje vojaškega doma za naše vojake blizu laške fronte na Tirolskem.

žamo se gozdom — toda to niso oni naravnih gozdi — vse je presekano, prepleteno, prekopano, pregrajeno . . . Tam so bile nekaj koč, zdaj ni sledu o njih. Sedemo in počivamo.

Toda treba je hiteti, da pridemo do večera „tja“. Strelji grme in odmevajo po višavah. Naše noge so težke — toda končno zavijemo ob gozdu na stran — tu smo.

Pred nami stoji nizek porobek v vznožju

so pozemska bivališča in vojaki — tam na vrhu je strelski jarek. Vojaki leže po travi in gledajo nas. Nekje pokajo streli — sicer je vse mirno. Na zemljo pada večer.

Na fronti smo.

Osvobojena Poljska.

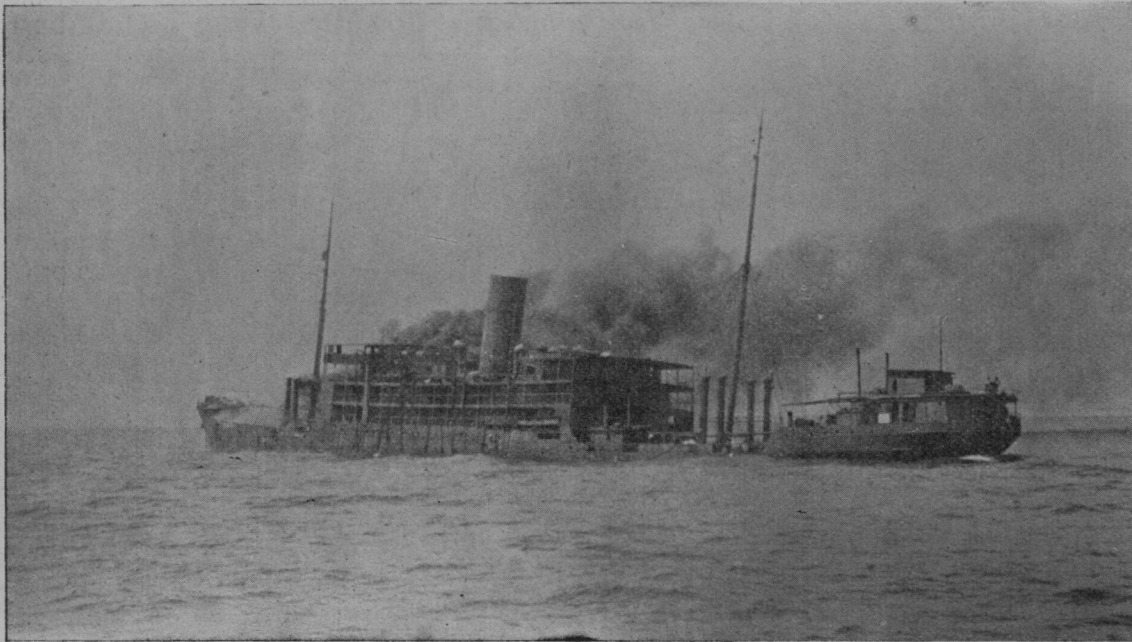
Dne 5. novembra 1916 je bila z veliko vojaško parado v Lublinu in v Varšavi proglašena „osvobojena Poljska“. Iz pokrajn, ki so jih iztrgale na severu nemške na jugu avstro-ogrške armade ruskemu gospodstvu, se je hotela ustvariti samostojna poljska država z dedno monarhijo in konstitučno ustavo ter z lastno armado. Dne 5. novembra 1916 je bil torej velik, zgodovinski dan za Poljake. Toda še večji za Nemce in za našo vlado. Efekt je bil krasen, senzacija po vsem svetu. Nemčija in Avstro-Ogrska kot ustanoviteljici slovanske države, kot osvoboditeljici tlačnega slovanskega naroda, to je nekaj novega.

A tudi nekaj čudnega je bilo to „osvobojenje“ ruskih Poljakov. Marsikdo se je že takrat vprašal: zakaj pa Nemčija ne „osvobodi“ tudi lastnih poljskih dežel — in zakaj Ogrska ne „osvobodi“ lastnih slovaških, rumunskih, srbskih in slovenskih krajin? — Zakaj Avstrija ne „osvobodi“ lastnih Jugoslovanov madžarske in nemške nadvlade? — Reševati iz narodne, politične in gospodarske sužnjosti ruske Poljake, — a puščati nemške Poljake še nadalje v nemški hakalistični nesvobodi, puščati Slovake, Rumune, Srbe in Slovence še naprej pod madžarskim jarmom ter vladati Jugoslovane po nemški in madžarski, to je vsekakor nedosledno.

Kmalu so prihajale čudne vesti o bodočem poljskem vladarju: bil naj bi to

habsburški nadvojvoda ali pa hohenzollerski princ! Torej ne Poljak?

Nemški in avstrijski generali gubernatorji pa so medtem vladali nadalje med Poljaki. Vse je ostalo nemško. le po nekaterih uradih se je rabila poljščina. Ustanavljale pa so nove nemške šole. Poljsko živdovstvo je začelo nastopati predrzno, zavednim Poljakom pa se je ukazalo molčati, potrpeti, počakati. Izvolil se je nekak državni

Angleški parnik Mashobra, ki ga je bombardiral naš podmorski čoln „U 29.“

svet iz Poljakov brez ugleda in vpliva, mestni in občinski sveti so začeli zborovati pod vojaškim nadzorstvom in otvorila se je celo varšavska univerza. Efekt za efektom! Nemški listi so proslavljali velika kulturna dejanja nemške poljske uprave.

Toda hitro so nastali razpori — Poljaki so danes razočarani.

Znani nemški pisatelj dr. Friderik Naumann je izdal spisek z naslovom „Kaj se godi s Poljsko“, v katerem očita Nemcem, da so krivični, ker dolže Poljake nevhvaležnosti napram „osvoboditeljem“, ter pojasnjuje, zakaj Poljaki zasedanja Poljske z nemško in avstro-ogrsko vojsko ne morejo smatrati za „osvobojenje“. Dr. Naumann trdi, da so Poljake zlasti velike rekvizicije in prisilni nakupi razborili ter jim zbudili sum, da Nemcem sploh ni za Poljsko, nego le za Nemčijo. Predvsem mesto Lodž trpi zaradi rekvizicij kovin in strojev, tako da je obrt skoraj uničena. Tovarne so zaprte in zapuščene, in čeprav je to, kar se tu godi, potrebno, je vendarle „okrutno“ piše Naumann. „Vtisk imaš narodnogospodarsko napačnega, nesmotrenega, zato uničujočega postopanja. S tem si vse pokazimo in ničesar ne pridobimo.“ In Naumann svari, da bi se „nadalje prezirala poljska narodna zavest, ki je jako močna.“ Ako se narodni misli Poljakov ne ugodijo, bo morda hotela nastopiti revolucionarno, kakor hitro to le dovolijo vojne razmere sedanje dobe. Po mojem mnenju se Varšava rajša uniči, nego bi šla radovoljno v novo suženjstvo. V Varšavi že švigajo iz tal stari plameni in vsa kršna razsodnost izginja. Tu nas čakajo še huda presenečenja. V obupnem boju bi si podali roke poljski aristokrati in socialisti, a mnogo plasti meščanstva bi v ogorčenju nad okupacijo in nad rekvizicijami izgubile vso svojo navadno previdnost.“ Naumann končno zahteva, naj bi se velike ideje ne dajale Poljakom le v majhnih ščipcih. „Pred 5. novembrom 1916 ni bilo še nobene obveznosti, — osrednji državi (Nemčija in Avstrija) sta mogli ulogo osvoboditelja prevzeti nase ali pa tudi ne. Ker pa sta že prevzeli to „veliko gesto“ ter se proglasili za nositeljci svobode, je proti notranji logiki, če si dajeta zdaj s sladkokislom obrazom prav vsak koraček naprej šele počasi izsiliti. Kar hočeš storiti, stori popolno!“

To so hude obsodbe sedanjega režima na Poljskem. Prenesli so jih v ponatisku vsi velikonemški in avstrijski listi. A brez uspeha. Razpor gre dalje. Univerza je bila v Varšavi zaradi narodnih afer zaprta, državni poljski

svet se je okrnil in skoro razbil, generali prepovedujejo poljskim zbornicam svobodno določati dnevni red svojih razprav, sedaj pa so dali Nemci še mnogo poljskih legijonarjev internirati, ker so se uprli prisegi. Poljaki večinoma nočejo monarhije, nego zahtevajo svobodno republiko. Te dni pa so zaprli celo generala legijonarjev Pildsudskega, ker je baje s ponarejenim potnim listom hotel uteči čez mejo ter je spletkaril proti Nemcem. Legijonarje so hoteli Nemci poslati proti Rusom, toda poljski listi in poljski državni

Kapitan angleškega parnika „Mashobra“ se udaja našemu podmorskemu čolnu. Spredaj naš podmorski čoln, v sredi naš čoln z ujetim kapitanom in mornarji, v ozadju torpediran parnik „Mashobra“.

svet zastopajo mnenje, da „ne gre uničiti prvih zarodkov poljske armade, in nihče nima pravice gospodariti s poljsko krvjo. Poljski narod hoče postati zdaj miroljuben živelj.“ Baje se oglašajo med Poljaki vedno glasneje novo — rusofilstvo! Gotovo je, da vlada med Poljaki veliko razburjenje, ki se razteza tudi že na Galicijo ter na poljski klub v avstrijskem parlamentu.

Izkazalo se je, da med vojno pred sklepom miru, ne gre ustanovljati novih držav. Če pa se že proglašajo svoboda, naj

se jo tudi res da. Polovičarstvo se povsod maščuje. Narodi se ne dajo voditi za nos. Želeti je, da centralni vladi spoznata, da morejo biti le svobodni in srečni narodi dobri zavezniki. Poljaki so se žrtvovali za obe centralni državi tekom današnje vojne. Zato polagajo zdaj svoj račun.

E. G. Brat:

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

6. nadaljevanje.

»In takrat?« je vprašala Polly in sladka slutnja je prestrujila vse njeno telo. »Kaj se je zgodilo?«

»Nič, prav nič, samo . . . samo domislil sem se neke prijazne dame, ki mi je v hipu mojega najstrašnejšega obupa zaklicala: »Srečno, mister!«

»To sem bila jaz? — Priznajte: jaz sem bila? — in zato niste izvršili svojega groznega namena? — O Bog, kako čudna so vendar tvoja pota!«

In v prekipevajočem čustvu je pobožno sklenila roke, v očeh pa so se ji zableščale solze.

»O, mister, pomislite: kaj vse bi se dogodilo, če bi bili izostali edini moji dve besedici: »Srečno, mister!«!? Vi mrtvi — jaz mrtva! In moj striček . . . o Bog, niti misliti ne smem dalje!«

Poskočila je in zaklicala:

»Hajdiva! Hajdiva!«

In šla sta po parku . . . dospela do Pollynega avtomobila in se odpeljala zopet v mesto . . .

Še tisto uro je imel Jack — ki so mu

Amerikanci poangležili pošteni slovenski primek Belič v Bella — v rokah dekret, s katerim je bil nastavljen za uradnika v šefovem tajništvu.

Ko pa se je zvečer v hotelu »Savoy« pri koncertu zabavala najbogatejša in najelegantnejša elita chicagoška, ni bilo v vsej razkošni dvorani veselejše družbe, kakor okoli mize za katero je sedela trojica: Hegan, Polly in Jack.

Jackovo junaštvo je razbobnala Splarkova sestra še izdatneje kot časopisje, in

Jack je bil tega večera objekt obče pozornosti.

»Daunned!« je klet Hegan, pa vi Slovenci občudujete naše ameriške živce! Smešno! Kdor je toliko doživel in pretrpel, a si ohranil pri vsem tem še toliko humorja in podjetnosti . . . vrag me vzemi, jaz vas zavidam! Živeli, mister Bell!«

In trčil je z Jackom.

»Počasi, počasi, striček!« je svarila Polly. »Saj vendar veš, da ti škoduje!« In narahlo

zato ni bil čisto nič razžaljen, nego si je mirno zapalil ter začel dalje pušiti.

»Vsaka vaša špekulacija je bila polomija,« je nadaljeval Jack. »In zdaj, striček, vam ne preostaja drugega, kakor da se lotite depozitov.«

»Nikdar! je vzkliknil Hegan in dvignil levico, kakor bi se branil. »Napovem konkurz . . . pa vzemi zlodej vse skupaj! Lotim se kupčije z žitom . . . v par letih se že spet dokopljem na suho.«

papirji! Da, če bi mogel plačila za par mesecev zavleči! Medtem se papirji že spet dvignejo . . . morajo se dvigniti, sicer pojde vsa industrija k vragu. Toda Dick Patton je trmoglavec. Počakati ne bo hotel. — poznam ga.«

»Če ni iz zagate nobenega izhoda,« je dejal Jack ter se lisjaško smehljaj, »potem morava pač tak izhod sama narediti. — Poglejte prosim tale predal? Kaj vidite? Štiri zavoje po 500 bankovcev, vsak za 1000 dolarjev: torej suma dva milijona dolarjev.«

»Damn!« je vzkliknil Hegan in planil k blagajni. Kako je to mogoče?«

»Stojte, striček, stojte!« ga je odrival Jack. »Nikar preblizu! Lahko bi se prepričali, da je le gornji bankovec pristen, vsi ostali pa — papir.«

»Ah!« je zaječal šef in omahnil nazaj v stol. »Čemu zdaj toli neumna šala?«

(Dalje prih.)

Naša patrolja z daljnogledi na visoki gori na Tirolskem.

je dvignila svojo čašico ter se posmejala s svojimi velikimi modrimi očmi Jacku, rešenemu svojemu rešitelju . . .

VI. Tatvina.

Dve leti sta minili na to.

Jack Belič-Bell je bil že deset mesecev najsrečnejši zakonski mož zlatolase in modrooke Polly.

Zunaj Chicaga, tam na obali Michiganskega jezera, sta živela v prekrasni vili. Na treh straneh je obdajal vilo gozdiču sličen park, na četrti strani pa se je valovilo ogromno jezero. Raj okoli mladega parčka — raj v njunih srcih!

Nekega večera pa sta Oliver Hegan in Jack Bell, njegov prvi blagajnik, sedela sama pred velikansko, s šestirimi oklopnimi durmi opremljeno blagajno sredi največje dvorane v četrtem nadstropju. Le troje električnih žarnic je še gorelo v vsem orjaškem poslopju. Pri njihovem svitu pa sta moža znova konstatirala, da v blagajni res nikakor ni dveh milijonov dolarjev, ki jih Heganova banka vsekakor in nepreklicno mora plačati že jutri Dicku Pattonu, veletržcu z bombažem.

Sedela sta, zrla v blagajno, kimala in se molče praskala za ušesi.

»Striček, vi ste tat!« je dejal nato Jack z največjo ravnodušnostjo, si pogladil rjavo, kratko brado, ki si jo je pustil narasti, odkar je bil zakonec, nato pa segel po cigareti. »Da, čisto navaden tat! Tekom enega leta ste vzorno solidno firmo Oliver Hegan okradli za dva cela milijona dolarjev, ker ste neumno špekulirali! Svaril sem vas . . . niste me ubogali . . . po pravici bi vas morali zato zdajle kar precej vtakniti v luknjo! Da, v luknjo! — No, tu, striček, — prižgite si smotko!«

In pomolil mu je etui s smodkami.

Nič ni ugovarjal Hegan, samo s kislim obrazom je pokimal in segel po smodki. Poznal je govorico svojega zvestega Jacka,

Hegan pa je imel že pet križev na hrbtu. No, kaj za to! Amerikanec je bil in povrhu še samec.

»Striček!« je dejal nato Jack čisto resno in energično, »tega ne smete storiti! Konkurza firma Hegan ne sme napovedati!«

»Ne sme? Saj mora!« je odvrnil šef ves jezen in žalosten. »Kaj veste drug izhod? Jaz ne poznam nobenega. Ti prokleti bakreni

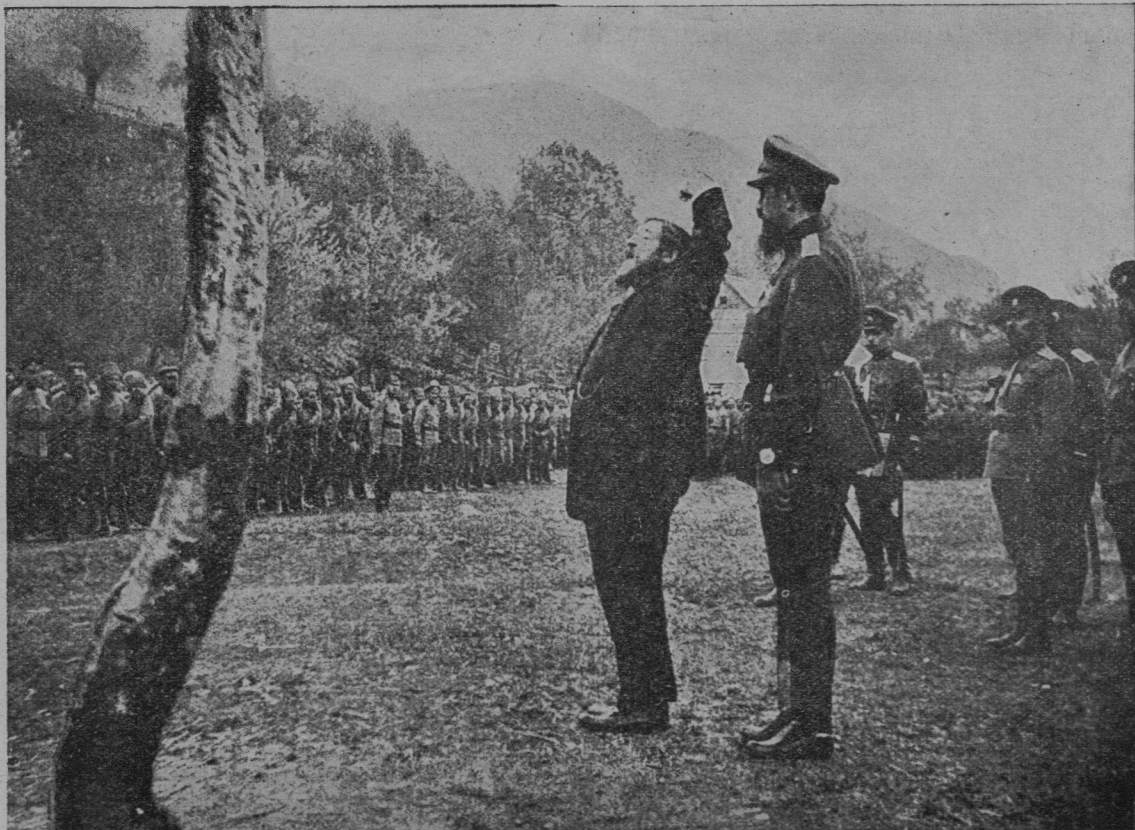
Francoski socialist minister Thomas govori silno temperamentno ruskim vojakom ter jih navdušuje na boj. Govoril je kajpada francoski, — ruski vojaki ga niso razumeli ter med rusko ofenzivo pobegnili domov.

Bitka za Trst in Kras.

Nekako od srede tekočega meseca so se začeli Lahi pripravljati od Mrzlega Vrha pa tja do morja z najhujšim topovskim ognjem za enajsti napad na našo fronto, torej na črti, ki je dolga okoli 70 km. Lahi so dobili očitno več novih velikih topov, ki sezajo dalje, kot so sezali njih strelji doslej v vseh desetih soških bitkah. Često uporabljajo tudi strupene pline. Dne 17. t. m. je začel že naskok laške pehote, v kateri so bili tudi francoski lovci in angleški vojaki menda kot priganjači laške nevtrajne infanterije. Zlasti besni so bili boji pri Tolminu, severozahodno Kanala, med Desklami in Sv. Gabrijelom, južno Gorice in na kraški planoti.

Po čisto slovenski zemlji se je unelo strašno klanje, in Soča je zopet temna od potokov rdeče krvi . . . Boj je bil grozovit in traja dalje . . .

Dne 19. t. m. so trajale borbe ves dan na Krnu, na Mrzlem Vrhu, pri Tolminu, severno Kanala, pri Britofu in Vodica, ob Sv. Gabrijelu, jugovzhodno Gorice in na ozemlju, ki so ga hoteli Lahi zavzeti za vsako ceno, samo da bi potem mogli predreti med

Francoski socialist minister Thomas govori silno temperamentno ruskim vojakom ter jih navdušuje na boj. Govoril je kajpada francoski, — ruski vojaki ga niso razumeli ter med rusko ofenzivo pobegnili domov.

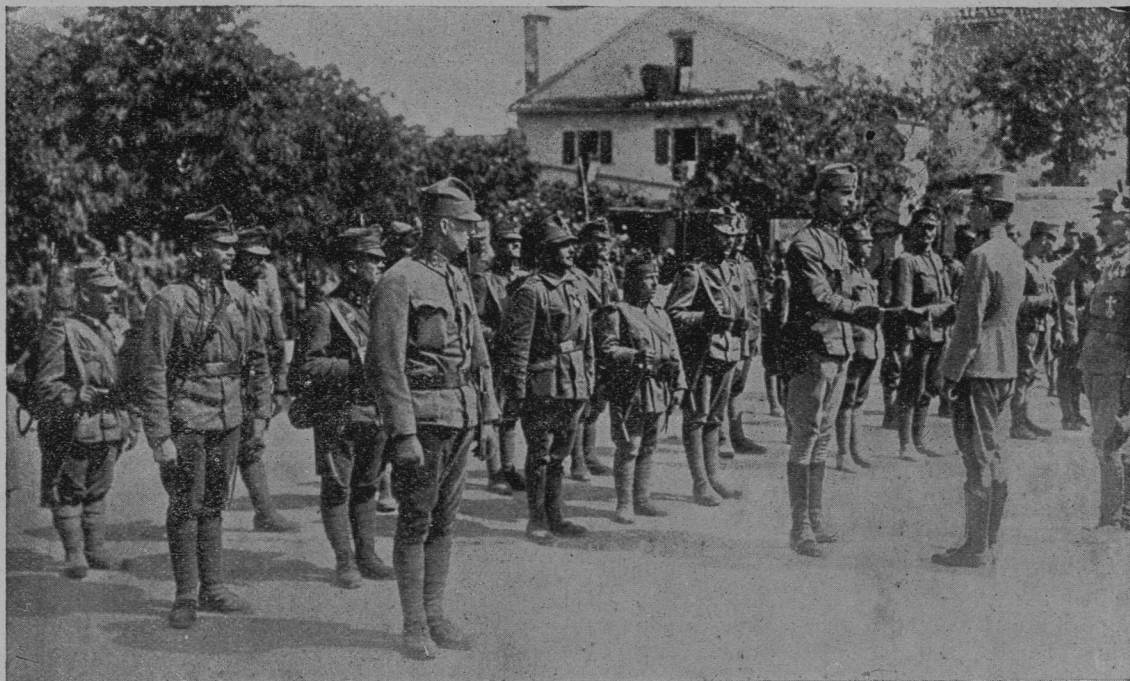
Naš cesar na cesti na soško fronto pozdravlja v boj korakajoče vojaštvo.

Vipavsko dolino in Kostanjevico. Ponoči so sovražni monitorji ljuto obstreljevali Opčino in celo Trst, kjer je bilo mrtvih nekaj otrok, deklic, dečkov in žensk.

Baje strelja 5000 ali celo 6800 sovražnih topov, med temi nad 1800 težkih angleških in francoskih ali ameriških baterij na našo fronto! Grmenje jasno doni do Ljubljane in še dalje, a čuje se celo preko gorovja tja na Tirolsko. Grmenje ni bilo še nikoli toli grozno in ogromno, kakor to pot. Tolminsko hribovje, Sv. Gora, Sv. Marka in Grmada so zaviti v debel črn dim. Angleži, Francozi in Amerikanci zalagajo Lahe z municijo, zato jo raztresajo toli potratno. A vse zaman.

Poleg severnočeških, dunajskih in drugih vojnih oddelkov so se posebno odlikovali tega dne kranjski gorski strelci v železnem odporu med Vipavo in Fajtjim hribom.

Dne 20. t. m. se je Lahom posrečilo pridobiti nekaj ozemlja pri Avčah in Selu, dne 21. t. m. pa zavzeti hrib Vrh nad Kanalom ter 22. t. m. od Vrha v južni smeri

Naš cesar odlikuje vojake in častnike ter se jim osebno zahvaljuje za njih hrabrost na fronti.

Cesar Karel I. pri generalnem štabu v okolici Sniatyna v Galiciji med preganjanjem Rusov.

napredovati. Vrh je 600 m visok ter je edina vsaj nekoliko važnejša pridobitev za Lahe. Toda vobče se mora reči: Lah i uprav blazno žrtvujejo svoje vojaštvo in svoj materijal, a njih uspehi so naravnost ničevi. Naša vojska vztraja neomajno. Če pojdejo Lah i tako hitro naprej, dospo čez pet let v Trst, v desetih pa v Ljubljano. Izgube imajo naravnost grozne. Ujetnikov smo dobili zopet blizu 10.000! In topov, strojnih pušk i. dr. ogromno!

Slovenska zemlja postaja vsak dan dragocenejša. Zato pa je ne damo Lahom nikdar, ker smo tu mi gospodarji, — le mi in naši carji.

„Priroda“

glasilo „Hrvatskega prirodoslovnega društva“.

Pred tedni sem čitala v „Edinosti“ priporočilo slovenskim čitateljem, ter vsem onim, ki ljubijo krasno naravo, naj si naroče list „Priroda“, kateri izhaja v Zagrebu, ter je glasilo „Hrvatskega prirodoslovnega društva“.

Zavzela sem se, ko sem prečitala list Njegova vsebina je pravo umetniško delo. Umetnost je, kako treba pisati in obdelovati znanstveno tvarino za priprosto ljudstvo, da ga snov ne dolgočasi, ter jej sledi z zanimanjem. Sili ga, da z zanimanjem opazuje to tajinstveno staro, a večno mlado prirodo.

Častitati moram uredniku gosp. dr. Tučanu na umetnosti, da podaja tako težko hrano v taki skledi, da priprosto ljudstvo rado zajema iz nje. Vidi se, da pozna dušo naroda, narod hrvatskega, katero je tako slično duši našega slovenskega naroda.

Nočem zlorabljeti zasebnega pisma gospoda urednika, ali toliko smem povedati, da iz njega veje resnična ljubav do našega slovenskega naroda. Naš narod mu je njegov narod, naše prirodne krasote so mu isto-tako svete, kot krasote lepe Hrvatske. Želi poznati te lepe gaje, livade, gore in doline.

Da, lepa je ta naša slovenska domovina, sedaj torišče gorja in solza! Grozna vojna pošast nam je opustošila krasne livade, nam je uničila naše lepe poljane, nam zavila v dim smodnika naše veličastne očake. Razdejala nam je naše domove, pognala po svetu njegove prebivalce. Ali ni nam vzela

naših biserov, naših dragocenosti — naših nam od pradedov podedovanih zakladov, naših svetinj.

Nobena knjižnica na Slovenskem bi ne imela pogrešati poljudno pisane „Priroda“. Saj je vendar tako majhna razlika med hrvaškim in slovenskim jezikom, da se komaj spozna. In koliko poučnega čtiva je tu zbranega za borih 5 kron na leto. Posebno zanimivi so „Razgovori“ „Listek“ kjer gospod urednik odgovarja na razna vprašanja. Posebno me je presenetil stavek: „A. G. Velikovec Koroško:

„Priznajemo, da bi „Priroda“ mogla donositi članke i slovenski pisane. O čim naj koji Slovenac pošalje koji članak, mi čemo ga priopčiti.“ Koliko gradiva bi naši gospodje učitelji na deželi nabrali za „Priroda“!

Nobeni boljši hiši na Slovenskem bi ne smela manjkati „Priroda“. Naj nas družijo veda in znanstvo, ko so nas razdvajali drugi sto in stoletja! Kremenova.

Poravnajte naročnino!

Naš cesar na cesti na soško fronto pozdravlja iz boja korakajoče vojaštvo.

Naš cesar na obisku pri naših letalcih za fronto. Laški letalci so nedavno metali bombe na Pulj, Jesenice in na Koroško Belo, naši pa na vojna skladišča v Benetkah.

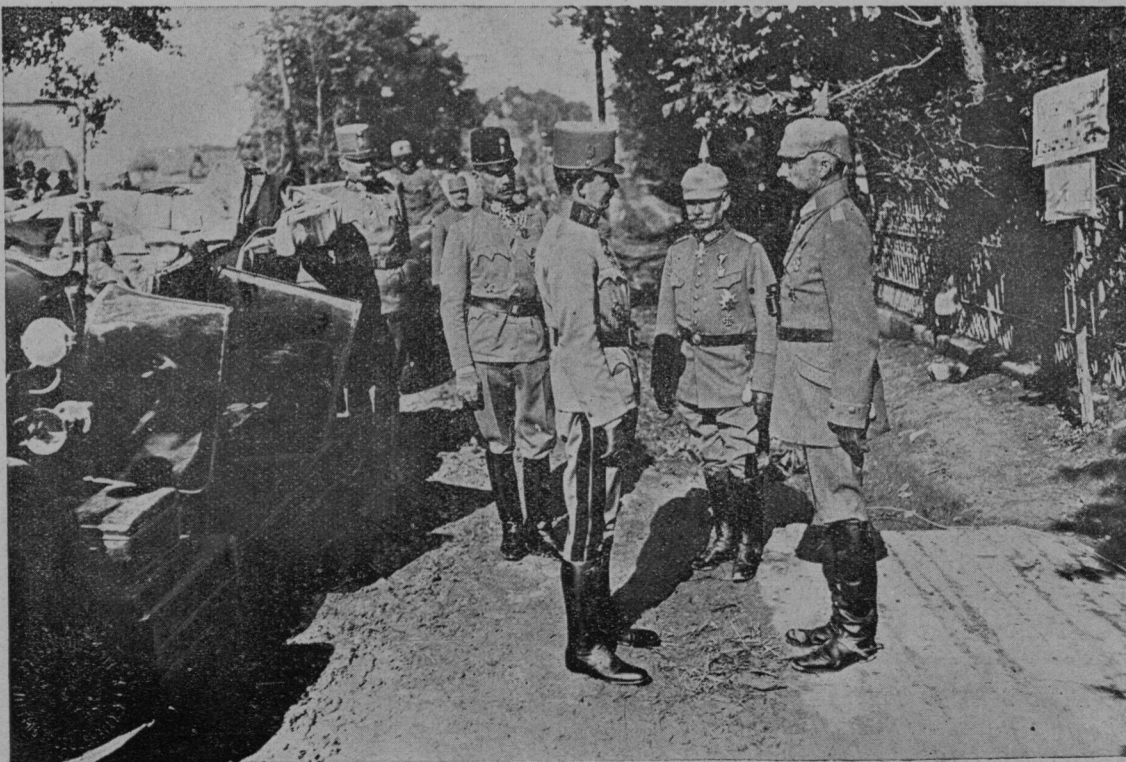
Papeževa mirovna akcija.

Katoliška in tudi vse druge vere so med vojno veliko izgubile na svojem ugledu. To je z etičnega in moralnega stališča globoko obžalovati. Nobena resnično verska duša se ne strinja z brezkončno svetovno vojno, o kateri veljajo Prešernove besede, da je „ne boj, to je mesarsko klanje.“ Vsak iskren vernik se zgraža nad strašnimi grozotami te krute vojne, ki bo imela za vse udeleženo človeštvo najhujše posledice. Zato si vsak blag človek želi miru, obsoja pa obenem, da se razne cerkve in veroizpovedanja ne le niso upirale in jo obsodile ter da se niti danes ne izrekajo za mir nego so proti načelom Kristusa, Mohameda in drugih filozofov ljudstva za vojno celo navduševale ter netile narodno sovraštvo. Tako so ruske cerkve v raznih državah pospeševale vojni duh proti istim vernikom; francoski in laški katoliki proti avstro-ogrskim in nemškimi katolikom, angleški protestantje proti nemškimi in avstro-ogrskim protestantom, srbski

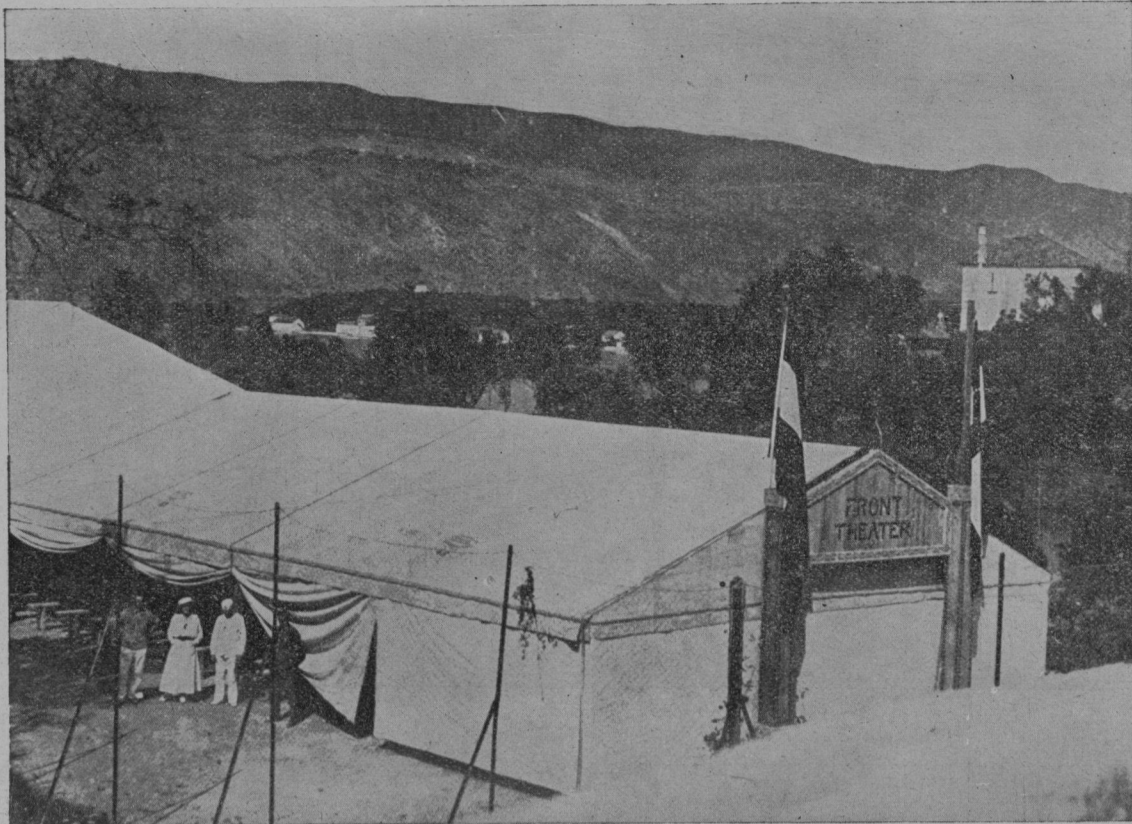
in ruski pravoslavniki proti bolgarskim pravoslavnikom itd. — vse križem. Namesto vere, ljubezni in miru je zavladovalo sovraštvo, hujskanje in krvoločnost.

Veseli nas torej, da je vsaj papež Benedikt XV. prepovedal molitve za zmago in zlorabljanje Najsvetejšega v vojne agitatorske namene, da je papež dosegel izmenjavo ujetih vojnih invalidov ter ujetih, po starosti že za vojno nesposobnih mož ter da se je papež tudi z vsem svojim vplivom odločno zavzel za konec vojne in za sklep miru.

Že tretjič se je zdaj obrnil papež Benedikt do vseh vojujočih se držav zaradi miru, a to pot z jasnimi predlogi. Papež predlaga, naj bi se vse države istočasno razorožile, t. j. svoje vojske zmanjšale po določenih pravilih in jamstvih do mere, ki je potrebna za vzdrževanje javnega reda v vsaki državi. Torej vsaka država naj bi imela le toliko vojaštva, kolikor ga je potrebno da vladajo red, varnost in mir v državi. Vojne naj se nehajo za večno! Vse razpore med državavami naj vbodoče poravnajo mednarodna sodišča, ki

Cesar Karel I. v osvobojeni Galiciji govori z bavarskim kornim poveljnikom, tik cesarja stoji generalni polkovnik pl. Böhm-Ermoli.

V razvedrilo vojakom na frontah so postavili na več krajih tik za fronto velike šotore — gledišča, kjer igrajo vojaki — diletanti, pa tudi glediški igralci in igralko po poklicu. Na soški fronti so gostovali že nemški glediški igralci z Dunaja, češki iz Prage in poljski iz Krakova. Ko so se vračali s fronte so Čehi in Poljaki gostovali tudi v slovenskem deželnem gledišču v Ljubljani.

naj bi imela tudi moč, države prisiliti, da se razsodbi pokore. Odstrani naj se vsaka ovira prometu in sicer z zajamčenjem prave svobode in skupnosti morja. To bi odpravilo vzroke sporov in bi obenem pospeševalo splošno blagostanje in napredek. Mir naj se sklene brez odškodnin in brez povrnitve vojnih stroškov. Odprava velikanskih armad in odprava topov, puške i. dr. bi škodo itak poravnala. Nemčija naj izprazni Belgijo in ji naj vrne popolno svobodo, Nemčija naj izprazni tudi vse francosko ozemlje, zato pa naj se njej vrnejo njene kolonije. Vsa sporna vprašanja glede dežel (Trst, Primorska, Tridenta i. dr.) naj se rešijo med državami na mirovni konferenci spravljivo, pravično in pošteno. Duh pravičnosti in spravljivosti naj vodi presojanje teritorialnih in političnih vprašanj zlasti glede Armenije, Balkana in Poljske! —

Vlade še niso odgovorile papežu. Že danes pa vemo, da časopisje entente večinoma sumniči papeža, da dela za mir po naročilu Avstro-Ogrske in Nemčije ter le tema na korist. Tudi del nemškega časopisja se ne ogreva za papeževe predloge. Nemški kancelar dr. Michaelis pa je izjavil, da je papeževa akcija za mir povsem svobodna, torej brez vpliva s strani centralnih držav, mirovno akcijo Nemčija simpatično pozdravlja in da se glede odgovora papežu vrše med zavezniki pogovori. Ker je tudi naš cesar te dni Hrvatom izjavil iznova, da moramo vsi želeti, da se ta težka vojna konča, da bo vse storil, da doseže mir ter da vojna ne bo niti en dan dlje trpela nego je potrebno, zato upamo, da plemenita mirovna akcija papeževa ne ostane brez uspeha. Socijalni demokratje v Stokholmu in papež v Rimu so danes svetla nada miroljubnega človeštva.

Kdor želi, da mu spremenimo naslov, naj poleg novega navede tudi stari naslov, da ga vemo črtati. Zlasti pa prosimo, da navede število, ki ga ima vsakdo pri naslovu; s tem nam znatno olajša delo.

Razne vesti.

Papeževa nota je bila sprejeta vobče simpatično v Avstriji in Nemčiji. Sporazum se bo šele posvetoval o noti in bo potem odgovoril. Nemški glavni odbor je imel sejo in je sklenil, da odgovori tako, da bo pospeševal mirovno akcijo, „Avanti“ je brez-pogojno za akcijo, a ne zaupa ji, zato bo nadaljeval mirovno delo. Papež izdeluje še drugo noto, v kateri namerava predlagati premirje. Wilson namerava baje podpirati predlog, a le tedaj, če Nemčija opusti prej vojno s podmorskimi čolni in druge grozovitosti.

Glediška družba „Lovčen“ v vojaškem gledišču v Skadru. Na odru igralci in igralko ter častnika voditelja, spredaj vojaška godba.

S podmorskimi čolni je bilo potopljenih v šestih mesecih poostrene pomorske vojne 5 in pol milijona ton ladijskih registratov.

Na Španskem so imeli po vsej deželi velike nemire. Nastala je tudi splošna stavka, ki pa je že ponehala. Vlada nastopa brezobzirno; samo v Madridu so zaprli nad 300 oseb. Gibanje je republikanskega značaja.

Amnestija za Bosno. Iz Sarajeva uradno poročajo: S posebnim aktom cesarske milosti se je 43 osebam, ki so bile obsojene zaradi veleizdaje, izpregledal ostanek zaporne kazni.

Avtonomija Ukrajine. Iz Petrograda poročajo: Provizorična vlada je odobrila statut generalnega tajništva Ukrajine za dobo sestanka konstituante, ki naj potem reši celo vprašanje ukrajinske samovlade, ter najvišje administrativne organizacije Maloruske. Člane glavnega sekretariata imenuje začasna vlada po predlogu glavnega sovjeta Ukrajine. Sekretariat bo upravljal province Kiev, Volhinija, Podolija, Poltava in Černigov.

V sedaj osvojenem ozemlju rodovitne Bukovine je žetev po večini še le ta mesec. Vojaki poročajo, da je žito krasno, da se vozijo ure in ure med lepim pšeničnim in rženim poljem. Obsejano pa ni bilo povsod, ker so ljudje dobivali žito iz Rusije. Polju umikajoči se Rusi niso škodovali, pač pa so požigali graščine in druga poslopja. Tudi živina je v dobrem stanju; vojaški konji so se na dobrih pašnikih opomogli.

Trda je za papir . . . Nedavno so bili v Nemčiji prepovedali rabo platnenih in volnenih namiznih prticev in serviet po gostilnah. Vsled tega je nastalo silno povpraševanje po prticih iz tankega, belega papirja; po časopisih je bilo polno ponudb novih izdelkov. Sedaj je pa „državna komisija za uravnavo papirnatih potrebščin“ predlagala vladi naj prepove uporabo in izdelavo takih prticev, češ, da gre na ta način v nič veliko važnih sirovin, ki so sicer nujno potrebne. — Ali bodo žepne robce ali rutice tudi prepovedali?

Tudi na Angleškem čutijo silno pomanjkanje papirja. Angleška vlada je vsled tega razglasila sledečo odredbo: Brez posebnega oblastvenega dovoljenja se v bodoče ne smejo izdajati: 1. novi časopisi

Trdnjava v kavkaškem Baku, kjer je središče ruskega petrolejskega obrta.

katerekoli vrste, ali periodični listi in knjige; 2. plakati in razni reklamni listi. Izjeme se dovoljujejo le v izrednih slučajih. Dalje so prepovedani vsi ceniki, katalogi, trgovske okrožnice in tem podobne stvari.

Poziv k prijavi v vojni pogrešanih vojakov, ali vojakov, ki so prišli v vojni ujetništvo. Ker je vsled nepričakovano dolge vojne število pogrešanih izredno narastlo in se po izkušnjah z gotovostjo lahko sodi, da velik del prijav pogrešanih sloni na napačnem zapisovanju imen, na pomanjkljivih navedbah osebnih podatkov, na pomanjkanju naznanil iz vojnega ujetništva, na potvorjenih mrliških zapiskih iz sovražnih dežel itd., je 10. oddelek vojnega ministrstva sklenil, da naj se pozove prebivalstvo k sodelovanju pri popravljanju napačnih naznanil in sicer tako, da zbira naznanilne liste, s katerimi naj se naznani: Ime in priimek, šarža, vojaški oddelek, rojstni kraj in leto, pristojnost in leto, katerega je bil pogrešani potrjen, na katerem bojišču se je nazadnje nahajal, katere bližnje okoliščine so o njem znane, kdaj in odkod je zadnjič pisal. Za naznanila pogrešanih vojakov določeni naznanilni listi se dobe brezplačno pri občinskih uradih, v Ljubljani pri mestnem magistratu. Po izpolnitvi naj jih občinski uradi pošljejo Rdečemu križu pod uradno kuverto z naslovom: „Rote Kreuz-Auskunftstelle, Dunaj, I. Stock im Eisen-Platz 3-4“.

Prošnje za dopust. Leta 1915. je bilo treba rešiti 50.000 prošenj za gospodarske dopuste. Lani je to število narastlo do 250 tisoč; letos se je dvignilo do 800 tisoč. Umevno je, da teh prošenj ni bilo moč redno rešiti. V državnem zboru je bil vložen nujni predlog, naj bi se stvar uredila in pospešila.

Moderniziranje poljske narodne noše. V Varšavi so ustanovili zvezo za nacionaliziranje oblačil. Načelo tega dela bo: Uvesti je oblačila, ki bodo v skladu s predpisi estetike in navadne poljske narodne nošnje; opustiti je vse iz inozemstva uvažane modne stvari; kmečko nošo je prikrojiti tako, da ohrani svoj narodni značaj, a se polepša in prilagodi razmeram časa. Kdor pozna izredno eleganco poljskega ženstva, ki nič

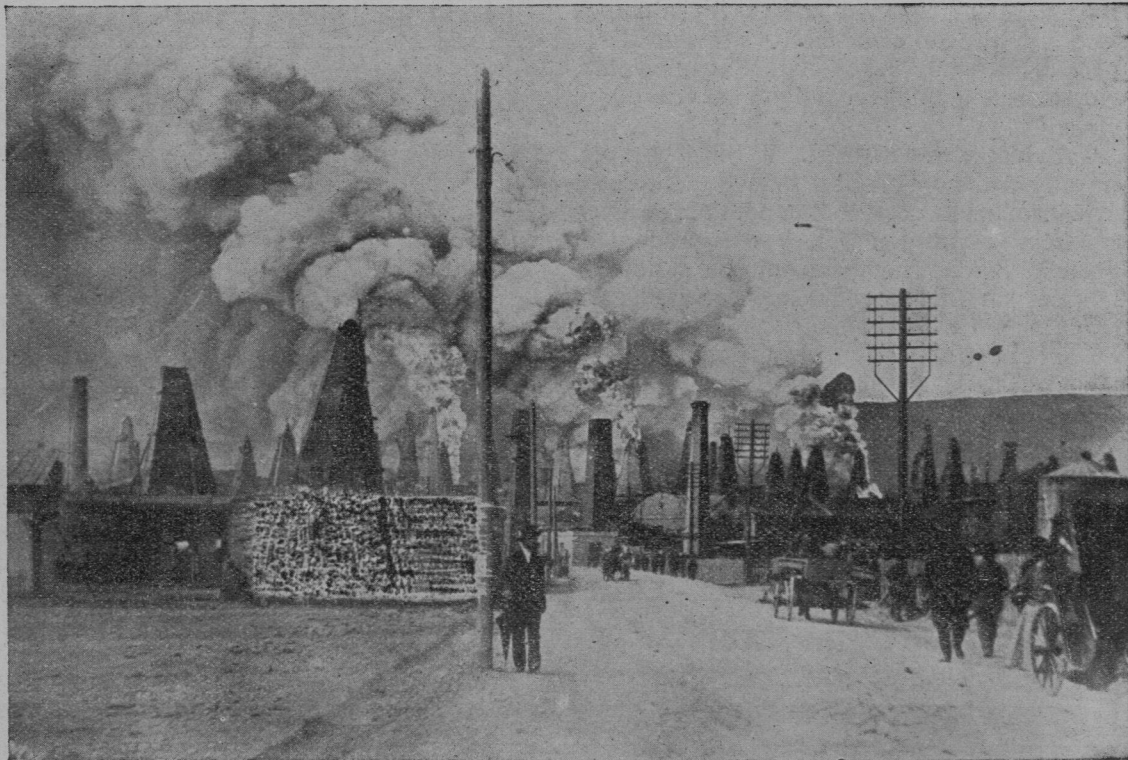
ne zaostaja za angleškim in francoskim, ta bo pač težko verjel, da bi ta propaganda imela kaj dosti uspeha.

Človek, ki ima 24 prstov. V monakovskem zdraviliškem listu pripoveduje dr. Duschl o slučaju, da je neki vojak imel na vsaki roki in nogi po šest prstov. Ta abnormalni pojav je v družini že v četrtem rodu. Mesto palca sta razvita dva povsem lepo izraščena in gibčna prsta.

Avtonomija Litavske. Delavski in vojaški sovjet v Rigi je sklenil, naj se ustvari iz nerazdeljene Litavske, to je iz Kurlandije in Sundlanda ter iz litavskih delov Livlandske, politično avtonomno ozemlje. Uvede naj se splošna, enaka in tajna volilna pravica za litavsko narodno sobranje.

Nasledki vojne kanonade. Po hudi bitki ga ni skoraj vojaka, ki bi ne dobil bučanja in šumenja po ušesih. Večinoma to bučanje, ko se umirijo živci, preide. Najhujše je, če je eksplodirala granata v neposredni bližini. Pok in zračno gibanje povzroči gluhosto, tiščanje in zvonjenje v ušesu; najhujša pri tem je naglušnost, ki preide lahko v popolno oglušenje. Bobnica je močno pretresena, nekaterim se pretrže in se začne gnojiti. Kjer gre po sreči, se pozdravi uho še precej hitro, ostane pa dalje časa občutljivo za ropot in šum. Človek, ki je stal v strašnem grmenju, ne more prenašati glasnih zvokov. Sicer sta navadno prizadeti obe ušesi, vendar bolj ono, na čigar strani je bila eksplozija.

Žemljica na Nemškem. V Monakovem na Bavarskem dobivajo od 31. avgusta po dva kilograma kruha na glavo in na teden, namesto enega kilograma kruha pa lahko dobe 750 gramov moke. Listi naznanjajo, da bodo v Monakovem zopet pekli žemljice, sicer ne iz moke-nulerice, a vendar bele

Goreči petrolejski vrelci v Baku v Transkavkaziji. Zažgali so ruski uporniki. Škoda je ogromna.

Osram

Angleški kralj Jurij (X) je osebno inspiciral novi tip angleških podmorskih čolnov. Kralj se vrača na bojno ladjo po lestvi. Da ne spodrsne kralj z lestve, drži na vsaki strani lestve mornar vrh.

žemljice. V Lipskem na Saksonskem so pekem dovolili, da smejo zopet peči žemlje iz pšenične in ržene moke.

Slona so zaklali. V zoologiškem vrtu v Vratislavu na Nemškem so morali velikega indijskega slona zaklati, ker si je bil zlomil hrbtenico. Mesar, ki sicer kolje konje, je razglasil, da bo slonovo meso razprodal. Navalilo se je na vse zgodaj toliko ljudi, da jim še policija ni bila kos. Srečni kupci, ki so dobili slonovo meso, pravijo, da je pečeno izvrstno, kakor najboljša govedina. No, morda ti ljudje že dolgo niso vžili dobre govedine.

Švica v nevarnosti. V Švici se boje, da utegnejo vojujoče se države prekoračiti švicarsko mejo, ker vodijo pota preko Švice v osrčja sovražnih dežel. V tem primeru bi postala Švica glavno in morda odločilno bojišče, kar bi bila velika nesreča za deželo. Švica se bo zato branila vsakršnemu vpadu do skrajnosti. Zlasti bi se utegnila pripetiti ta nesreča, če bi se sklepali v Evropi posebni miri z (Rusijo).

Dekle kot pomožno pisar-
niško moč sprejme
upravnitvo „Teden-
skih Slik“ v Ljubljani.

Vlagalko

sprejme tiskarna Dragotin Hribar (Anton Pesek) v Ljubljani, Dunajska cesta 9.

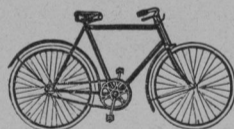
IVAN JAX in SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in
:: strojev za pletenje (Strickmaschinen) ::

Brezplačen
pouk v ve-
zenju
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte
cenik, ki ga
dobite
brezplačno
in poštino
prosto.

„SLOVAN“

mesečnik za književnost,
umetnost in prosveto

priobčuje pesmi, romane, novele,
povesti in razprave **najboljših
slovenskih pesnikov, pisateljev
in znanstvenikov.**

Vsaka številka „SLOVANA“ ima po 1 do 2
**eno- in večbarvni umetniški prilogi, repro-
dukcije del najboljših slikarjev oziroma
kiparjev** ter portrete pisateljev in umetnikov.

Naročnina za „SLOVANA“ znaša za vse leto 12 K,
pol leta 6 K, za dijake vse leto 10 K, za pol leta
5 K. Naročite „SLOVANA“ takoj!

Naslov: „SLOVAN“ - Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Novi naročniki dobe še vse letos že izišle številke.

Velezanimivi roman

„Spijonova usoda“

stane broširan po knjigarnah
in v našem upravnitvu izvod
K 2.50, po pošti 20 vin. več;
za naročnike „Tedenskih Slik“
pa stane s poštnino samo 2 K.

„Spijonova usoda“ je naslov velezanimivemu
detektivskemu romanu. Dejanje se vrši na Du-
naju, na Primorskem, v Trstu, na Goriškem, na
južnem Tirolskem, v Benetkah in v Turinu.
Roman „Spijonova usoda“ kaže kakih splet
se poslužuje vohunstvo, kako pretkani, a tudi
predrzi in nevarni so vohuni.

Roman „Spijonova usoda“ je roman italijan-
skega oficirja, sina uglednega patricija v Be-
netkah, ki se je posvetil špijonaži v prid Italiji
zoper Avstrijo.

Roman „Spijonova usoda“ je prav posebno
zanimiv in pomemben za Slovence, ker se vrši
deloma na slovenskih tleh in ker se tiče vo-
hunstvo naše ožje domovine.

Ta roman naj bi čital vsakdo. Naročite s
ga, naročite ga pa tudi vojakom, da jim
ga pošljemo. S tem jim napravite veliko
veselje, ker dobre, zanimive knjige je vsa-
kdo vesel. Naročite takoj!

Kmetska posojilnica

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog trindvajset milijonov. Popolnoma varno

4 1 0
4 0
0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

naložen denar. Rezervni zaklad: Milijon kron.

Tiskovine vseh vrst

tabele, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne
lično in ceno

tiskarna DRAGOTIN HRIBAR

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

kakor: časopise, knjige,
brošure, cenike, lepake,
letake, vabila, vsprede,

Mazilo za lase

varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Steklenica po 4 in 5 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las. — **Za gotovost se jamči.** — **Zadostuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

Vsaka gospa

naj čita mojo zanimivo navodilo o medernem

negovanju prsi.

Uspešen svet pri pomikanju obilnosti! — Pišite upno **IDI KRAUSE, Presburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2, Abt. 95.** — Ne stane nič.

Priporoča se

:: umetna knjigovoznica ::

IVAN JAKOPIČ

::: LJUBLJANA. :::

Nov kažipot bolnikom!

Sestavlil sem spis, da ž njim pokažem milijonom trpečih edino pravo pot k ozdravljenju. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakemu, kdor se čuti bolnega, slabotnega in malodušnega pošlje zastonj. Moj spis je sad 50-letnega temeljitega preišljevanja in obsega veliko število praktičnih izkušenj in dokazov najodličnejših znanstvenikov.

Kdor se hoče oteti,

naj se posluži mojega poduka, ki je že tisočericim pomagal. Naj si je že zbolel vsled skrbi, prenapornosti ali

lehkomišelnosti in nezmernosti

vsem trpečim, omahljivcem in ljudem brez veselja do dela pokažem znanstveno in naravno pot k oprostitvi živčnih bolezni, nespečnosti, nevolje do dela, duševni in telesni slabotnosti, trganja po udih, glavobola, neprebavnosti in želodčnih bolečin ter mnogih drugih bolezni.

Pišite še danes dopisnico ter zahtevajte zastonj in poštine prosto

moj kažipot!

Naslovite dopisnico na:

E. Pasternak, Berlin, N.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 499.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno barva. 1 steklenica s poštnino vred stane K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 245. Povzete 55 vinarjev več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

Razpošiljam tudi novo kislino vodo "Silva" vrelec za brizganje (Spritzer) in namizno terzdravilno slatino.

VINO belo in rdeče

od 65 l naprej razpošilja po povzetju

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste stare in nove maske od kisle vode in vse vrste sode za vino in sadjevec.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka Ljubljanska industrija probkovih zamaškov **JELAČIN & KO. LJUBLJANA**

Odlikovana na razstavi v Radovljici leta 1904 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC, HRUŠEVEC in SLIVOVKO

najfinejše vrste, posebno priporočljivo proti kužnim boleznim, se dobi pri **Gabrijelu Erzen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.** Cene zmerne.

Za pristnost se jamči.

Suhe gobe,

črno in rdečo deteljo, kumno, janež repno, korenjevo, razna trava in druga domača semena, prazne vreče kakor tudi vse vrste pridelkov **kupuje SEVER & URBANČIČ, Ljubljana, Wolfova ulica 12.**

Potrdila istovetnosti

izvršene po najnovejšem predpisu dobe občine v **tliskarni Drag. Hribarja** v Ljubljani, Dunajska c. 9

„Morana“

je pripoznana kot najboljšo sredstvo proti ušivemu mrčesu, stenicam in drugi golazni. Izvrstno sredstvo je proti hrastam in vsaki drugi kožni bolezni. Cena liter 5 K.

Zaloga: **Skrinjar** Trst, Via Castaldi 4, I.

Zaloga pohištva **VIDO BRATOVŽ** Stari trg 5 **LJUBLJANA**

Največja slovenska hranilnica:

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000.—, hipotečnih in občinskih posojil „ 30,600.000.—, rezervnega zaklada „ 1,500.000.—.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po **4%** večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c kr. deželne vlade.

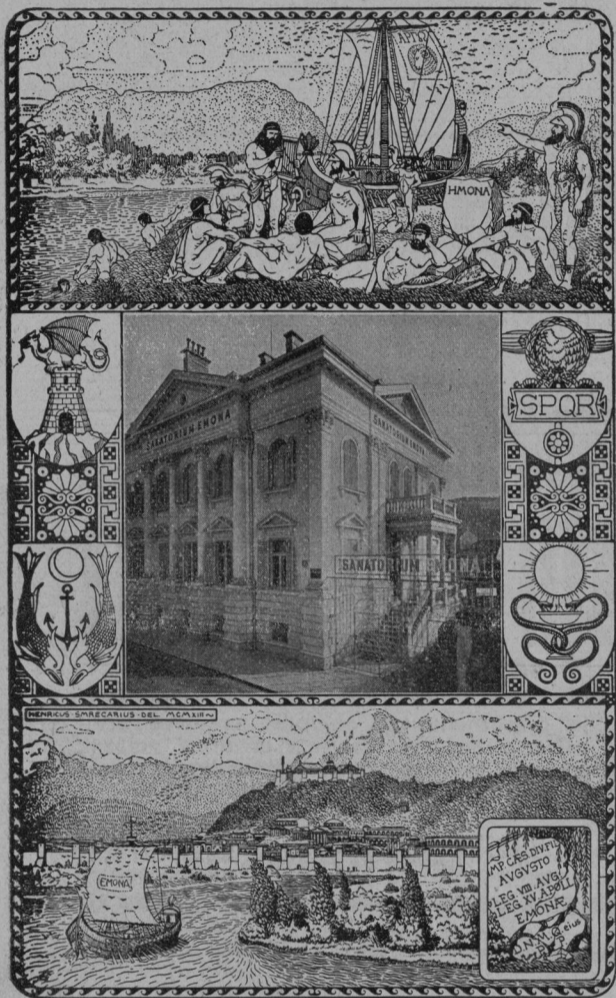
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5⁰/₀, izven Kranjske pa proti 5¹/₄⁰/₀ obrestim in proti najmanj 1⁰/₀ oziroma ³/₄⁰/₀ odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

CRESCERE
IN
VIRTUTE
FORTIS

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

Selenburgova ulica 1
(sraven trgovine Tlačar)

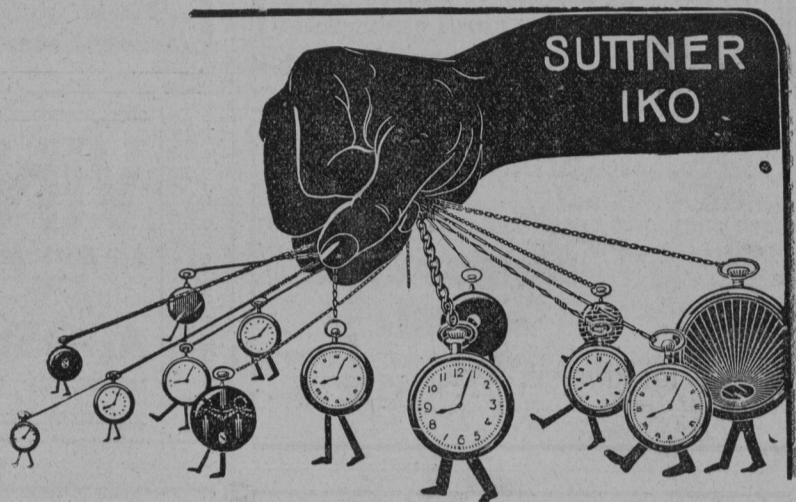
Špecijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Obiskujte „Kino Central“

v deželnem gledališču

Krasna
darila!

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je

≡ **mojstrsko delo urarske umetnosti!** ≡

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepotičja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštnine prosio.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

- Št. 99410 Kovinasta anker Roskopf ura K 12 40
- št. 99449 Roskopf ura, grav. močna, 2 pokrova K 18 60
- št. 99600 Radijska žepna ura ponoči sveteča K 16 20
- št. 99865 Kovinasta verižica K 1 60
- št. 99645 Uhani ameriški double zlato K 3 40
- št. 99022 Srebr. rožni venec K 9 50

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :: **STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.** Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro Ogersko: 1/4 leta K 3 80, 1/2 leta K 7 50, celo leto K 15 —; za Nemčijo: 1/4 leta K 5 —, 1/2 leta K 10 — celo leto K 20 —; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 24 —. Za ameriko letno 5 dolarjev.
Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Franciškaška ulica št. 10, I.nadstropje